

Sygn. akt II CSK 203/18

POSTANOWIENIE

Dnia 10 września 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z powództwa J.K.

przeciwko Gminie M.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 10 września 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 13 listopada 2017 r., sygn. akt I ACa [...]/17,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

2) zasądza od powoda na rzecz pozwanego koszty postępowania kasacyjnego w kwocie 5400 (pięć tysięcy czterysta) zł.

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powoda J.K. od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 13 listopada 2017 r., należy podnieść, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolą „przedsądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżący powołał się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego oraz potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości dotyczących tego, od kiedy biegnie okres przedawnienia roszczenia odszkodowawczego opartego na art. 471 k.c. w sytuacji, w której zgodnie z art. 455 k.c. termin spełnienia tego świadczenia nie był oznaczony, ani nie wynikał z właściwości zobowiązania. W ocenie skarżącego nieprawidłowy jest przyjęty przez Sąd drugiej instancji pogląd zgodnie z którym, w przypadku zobowiązań bezterminowych dochodzi do „wymuszenia” wymagalności na zasadach określonych w art. art. 120 § 1 zdanie drugie k.c., a zatem przez odniesienie się do dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność powodującą powstanie stanu wymagalności w najwcześniejszym możliwym terminie.

Uzasadniając przyczynę z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. skarżący wskazał na naruszenie tych samych przepisów, na tle których - w jego ocenie - występuje przedstawione wyżej istotne zagadnienie prawne. Takie skonstruowanie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania jest w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego nieprawidłowe.. Przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 oraz 2 k.p.c. wykluczają się, gdyż ten sam problem prawny nie może być istotnym zagadnieniem prawnym, które z założenia jest problemem charakteryzującym się „nowością” i jednocześnie stanowić przedmiot rozbieżnej wykładni w orzecznictwie bądź wypowiedziach nauki prawa (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2013 r., III SK 11/13, niepubl.; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 września 2014 r., III SK 2/14, niepubl.).

Niezależnie od powyższego, skarżący nie wykazał istnienia przytoczonych przyczyn kasacyjnych. Poruszona kwestia została już dostatecznie wyjaśniona w dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego, w którym stwierdzono, że art. 120 § 1 k.c. ma zastosowanie do zobowiązań bezterminowych, w których termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony, ani nie wynika z właściwości zobowiązania (art. 455 k.c.) (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 lutego 2017 r., IV CSK 171/16, nie publ.; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2010 r., III CZP 37/10, OSNC 2011 nr 1, poz. 2 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2010 r., II CSK 126/10, niepubl.). Wyjaśniono także, że zdanie drugie art. 120 § 1 k.c. nie utożsamia początku biegu terminu przedawnienia z dniem podjęcia „określonej czynności przez uprawnionego”. Ustawodawca oderwał bowiem sam fakt wezwania, o którym mowa w art. 455 k.c., od określenia początku biegu terminu przedawnienia, łącząc początek biegu tego terminu z dniem, w którym wierzyciel mógł, w obiektywnie możliwym najwcześniejszym terminie, tego dokonać. Powiązanie początku biegu terminu przedawnienia z samym wezwaniem wierzyciela do jego spełnienia prowadziłoby do nieakceptowalnego stanu decydowania przez wierzyciela o tym, kiedy jego roszczenie ulegnie przedawnieniu, a więc stanowiłoby obejście zakazów przewidzianych w art. 119 k.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 2016 r., III CSK 131/15, OSNC-ZD 2017 nr 3, poz. 54).

Problem przedstawiony przez skarżącego nie jest więc zagadnieniem nowym, dotychczas niewyjaśnionym, dotyczącym ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurystycznego, którego rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy przy okazji rozpoznania skargi kasacyjnej przyczyni się do rozwoju prawa i jurysprudencji i będzie miało znaczenie nie tylko dla tej konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw, a tylko wystąpienie takiej kwestii mogłoby uzasadniać przyjęcie skargi kasacyjnej na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Skarżący nie wskazał ponadto argumentów świadczących o istnieniu w tej kwestii wątpliwości lub rozbieżności w orzecznictwie sądowym powodującym wydawanie rozbieżnych orzeczeń w podobnych stanach faktycznych. Nie spełnił zatem wymagania przewidzianego w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Z przytoczonych względów orzeczono, jak w sentencji. Na wniosek pozwanego zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 i art. 99 w zw. z art. 108 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c.